

SAKRAMENTET E
KISHËS KATOLIKE

SAKRAMENTET E KISHËS KATOLIKE

- BURIMET ZYRTARE:

Websiti zyrtar i Katekizmit të Kishës Katolike: Vatican.va

Websiti zyrtar i Urdhrit Domenikan www.amici.domenicani.it;
RUBRICA: UN SACERDOTE RISPONDE; në të cilin besimtarët i bëjnë pyetje të shumëllojshme priftit domenikan, profesor teologjie, tomisti Atë Angelo Bellon;

Websiti zyrtar i priftit italian Don Leonardo Maria Pompei, prifti i Kishës Katolike Romane: *In Voluntate Dei*

SAKRAMENTET E KISHËS KATOLIKE

SAKRAMENTI I KREZMIMIT

Pagëzimi vs. Krezmimi

Sakramenti i Pagëzimit

- ❖ Sakramenti i Rilindjes
- ❖ Na jep pafajësinë
- ❖ Na rilind në jetën e Krishtit
- ❖ Na purifikon
- ❖ Na shpëton
- ❖ Na bën gjymtyrë të Korpit Mistik të Krishtit (në Kishën Katolike të Jezu Krishtit)

Sakramenti i Krezmimit (i Konfirmimit)

- ❖ Sakramenti i pjekurisë shpirtërore
- ❖ Na jep plotësinë e hirit
- ❖ Na përgatit për luftën shpirtërore
- ❖ Na përforcon
- ❖ Na jep armët dhe na trajnon, si ushtarë të Krishtit
- ❖ Na bën gjymtyrë, anëtarë aktivë të kishës Katolike dhe na jep forcën për ta përforcuar, për ta ndërtuar, për ta ndrequr, për ta mbrojtur, për ta përhapur sa më shumë
- ❖ Jemi të thirrur akoma edhe më shumë që të dëshmojmë Krishtin, duke e shpallur publikisht, pa frikë, pa turp, me fjalë e me vepra

KREZMIMI: EFEKTET E SAKRAMENTIT

Efekt kryesor, është derdhja speciale e Shpirtit të Shenjtë në shpirtin e njeriut që krezmohet.

Krezmimi:

1. Rrit dhe thellon hirin e marrë nëpërmjet Pagëzimit
2. Na rrënjos më thellësisht në birësinë hyjnore, pra në të qenit bij/bija të adoptuar/a të Zotit
3. Na afron më shumë me Krishtin
4. Rrit në ne dhuratat e Shpirtit të Shenjtë
5. E bën më perfekte, më të ngushtë, lidhjen tonë me Kishën
6. Na jep forcën e veçantë, që vjen nga Shpirti i Shenjtë, për ta përhapur dhe për ta mbrojtur me fjalë e me vepra fenë, si dëshmitarë të vërtetë të Krishtit, duke e shpallur me kurajo dhe mos patur turp për fenë tonë.

A mund të përsëritet apo anulohet Krezmimi?

- ❖ Sakramenti i Krezmimit, ashtu sikurse sakramenti i Pagëzimit, është një vulë shpirtërore
- ❖ Nuk mund as të përsëritet, as të anulohet. Merret një herë në jetë dhe ngelet përgjithmonë, në përjetësi.

A është i domosdoshëm Krezmimi për shpëtimin?

- ❖ Jo. Kisha thotë që Krezmimi nuk është një sakrament esencial, i domosdoshëm për shpëtimin e shpirtit. Vetëm Pagëzimi është esencial, i domosdoshëm për shpëtimin e shpirtit.
- ❖ Sidoqoftë, për efektet e jashtëzakonshme që Krezmimi prodhon në zemrën tonë dhe për faktin që na jep pjekurinë shpirtërore, nuk duhet dhe nuk mund të jemi neglizhent ndaj këtij Sakramenti dhe nuk duhet ta lëmë pas dore.

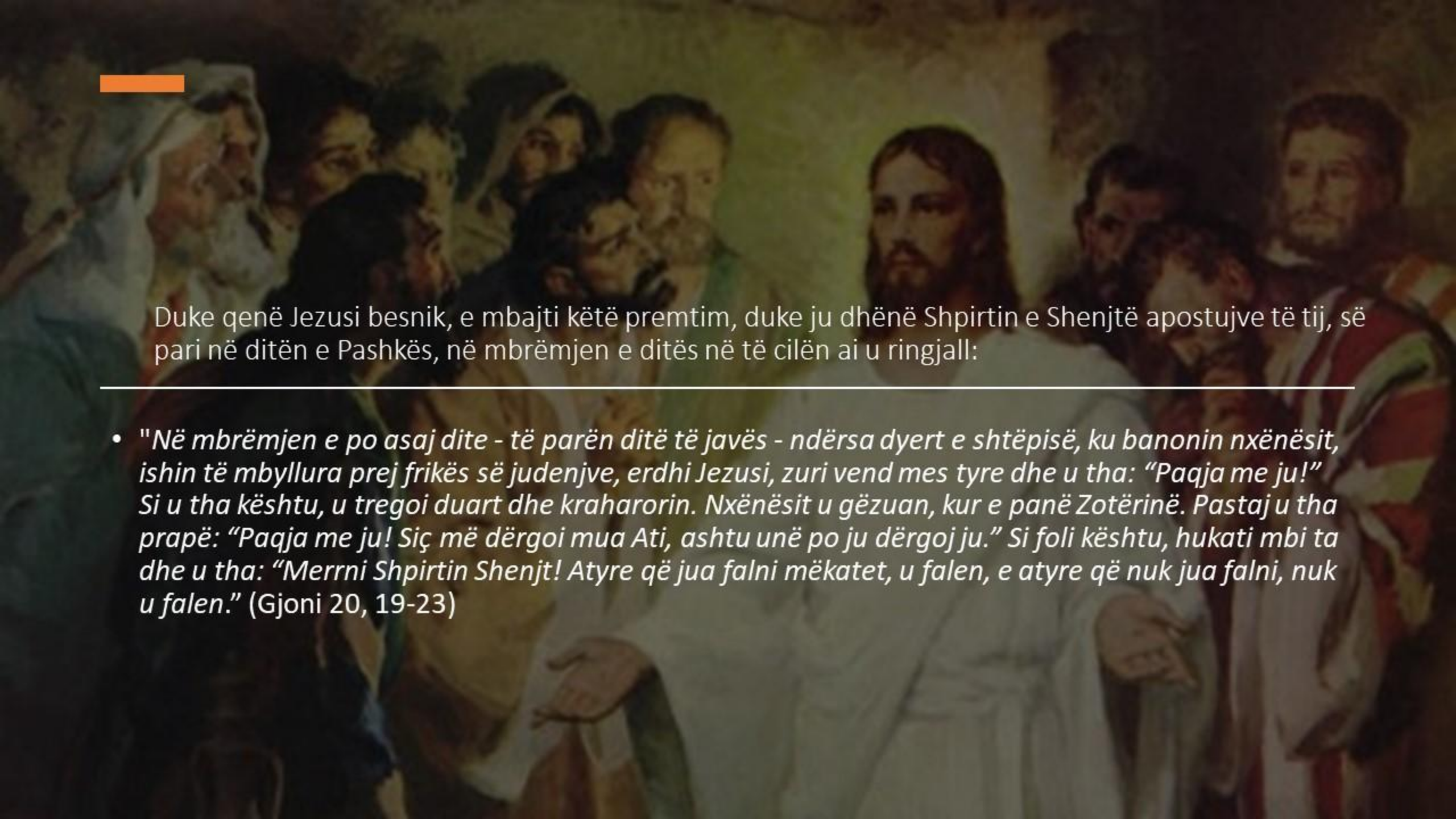

Si është themeluar Sakramenti i Krezmimit, cilat janë themelet biblike?

- ❖ Efekti themelor i Krezmimit është derdhja e Shpirtit të Shenjtë në shpirtin e njeriut që e merr këtë Sakrament, e me Shpirtin e Shenjtë. Shpirtin e Shenjtë Jezu Krishti jua ka premtuar apostujve të tij shumë herë kur ishte mbi këtë tokë:

"E Shpirti Shenjt - Mbrojtës, të cilin do t'jua dërgojë Ati në Emër tim, Ai do t'jua mësojë të gjitha dhe do t'ju kujtojë gjithçka [unë] ju thashë". (Gjoni 14, 26)

Duke qenë Jezusi besnik, e mbajti këtë premtim, duke ju dhënë Shpirtin e Shenjtë apostujve të tij, së pari në ditën e Pashkës, në mbrëmjen e ditës në të cilën ai u ringjall:

- *"Në mbrëmjen e po asaj dite - të parën ditë të javës - ndërsa dyert e shtëpisë, ku banonin nxënësit, ishin të mbyllura prej frikës së judenjve, erdhi Jezusi, zuri vend mes tyre dhe u tha: "Paqja me ju!" Si u tha kështu, u tregoi duart dhe kraharorin. Nxënësit u gëzuan, kur e panë Zotërinë. Pastaj u tha prapë: "Paqja me ju! Siç më dërgoi mua Ati, ashtu unë po ju dërgoj ju." Si foli kështu, hukati mbi ta dhe u tha: "Merrni Shpirtin Shenjt! Atyre që jua falni mëkatet, u falen, e atyre që nuk jua falni, nuk u falen." (Gjoni 20, 19-23)*

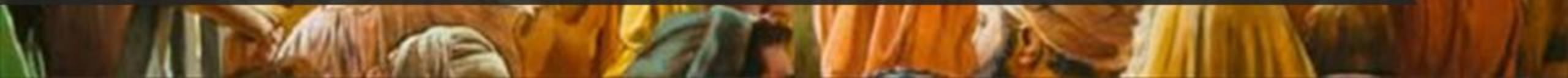
Pastajjua dha Shpirtin e Shenjtë në mënyrë akoma edhe më madhështore në ditën e Rrëshajëve (e njohur ndryshe si Pentecoste):

- *"Kur erdhi dita e Rrëshajëve, të gjithë ishin së bashku në të njëjtin vend. Dhe, ja, papritmas, u ndie një ushtimë nga qielli si shungullimë e erës së fortë dhe e mbushi të gjithë shtëpinë, ku ata ishin. Atyre atëherë iu dukën gjuhë, si të ishin prej zjarri. Këto u ndanë e zunë vend nga një mbi secilin prej tyre. Të gjithë u mbushën me Shpirtin Shenjt dhe filluan të flasin në gjuhë të ndryshme, ashtu si Shpirti Shenjt i shndriste të shpreheshin". (Veprat e Apostujve 2, 1-4)*

Reagimi i njerëzve ndaj kësaj ndodhie:

- "Dhe asoherë në Jerusalem banonin judenj, njerëz të përshpirtshëm, të ardhur prej të gjitha kombeve të botës. Dhe, kur u dëgjua ajo ushtrimë, ngarendi një shumicë e madhe dhe mbetën të habitur, sepse secili i dëgjonte duke folur në gjuhën e vet. Të gjithë çuditeshin e mrekulloheshin dhe thoshin: "Këta njerëz që po flasin, a thua vallë nuk janë të gjithë galileas? Po si atëherë secili prej nesh i dëgjon duke folur në gjuhën e vet amtare? Partë, medë, elamitë, banorë të Mesopotamisë, të Judesë, të Kapadokisë, të Pontit e të Azisë, të Frigjisë e të Pamfilisë, të Egjiptit e të krahinave të Libisë rreth Cirenës, njerëz të ardhur nga Roma, judenj e proslitë, kretas e arabë - të gjithë ne po i dëgjojmë duke shpallur veprat e madhërueshme të Hyjit në gjuhët tona amtare." Të gjithë kishin mbetur të habitur e, të marrë mendsh, pyesnin njëri-tjetrin: "Çfarë do të jetë kjo punë?" Disa të tjerë, duke shpotitur, thoshin: "Janë dehur me musht!" (Veprat e apostujve 2, 5-13)

Pjetri merr fjalën, e me një zell të pashpjegueshëm, mbinatyror, shpall Jezu Krishtin (atë që duhet të bëjë secili nga ne pas Krezmimit):

“Atëherë Pjetri bashkë me të Njëmbëdhjetët u çua në këmbë, e ngriti zërin dhe tha: “Burra judeas dhe ju të gjithë që banoni në Jerusalem, mirë ta dini këtë gjë e me kujdes dëgjojini fjalët e mia! Këta njerëz nuk janë të dehur, siç po mendoni ju - ju po shihni se është ora tre e mëngjesit - por po shkon në vend fjala që parafoli Joeli profet...

...Burra të Izraelit, dëgjojini këto fjalë: Jezusin Nazarenas - njeri që Hyji e përforcoi para jush me vepra të madhërueshme, me mrekulli dhe me shenja, që siç e dini - me anë të tij i bëri ndër ju; këtë, të tradhtuar sipas vullnetit të caktuar dhe parapamjes së Hyjit - ju e kryqëzuat dhe e vratë me duar të të pafeve. Por Hyji e ngjalli duke e shpëtuar nga tmerri i vdekjes, sepse s’ishte e mundur që vdekja ta mbante nën sundimin e vet....

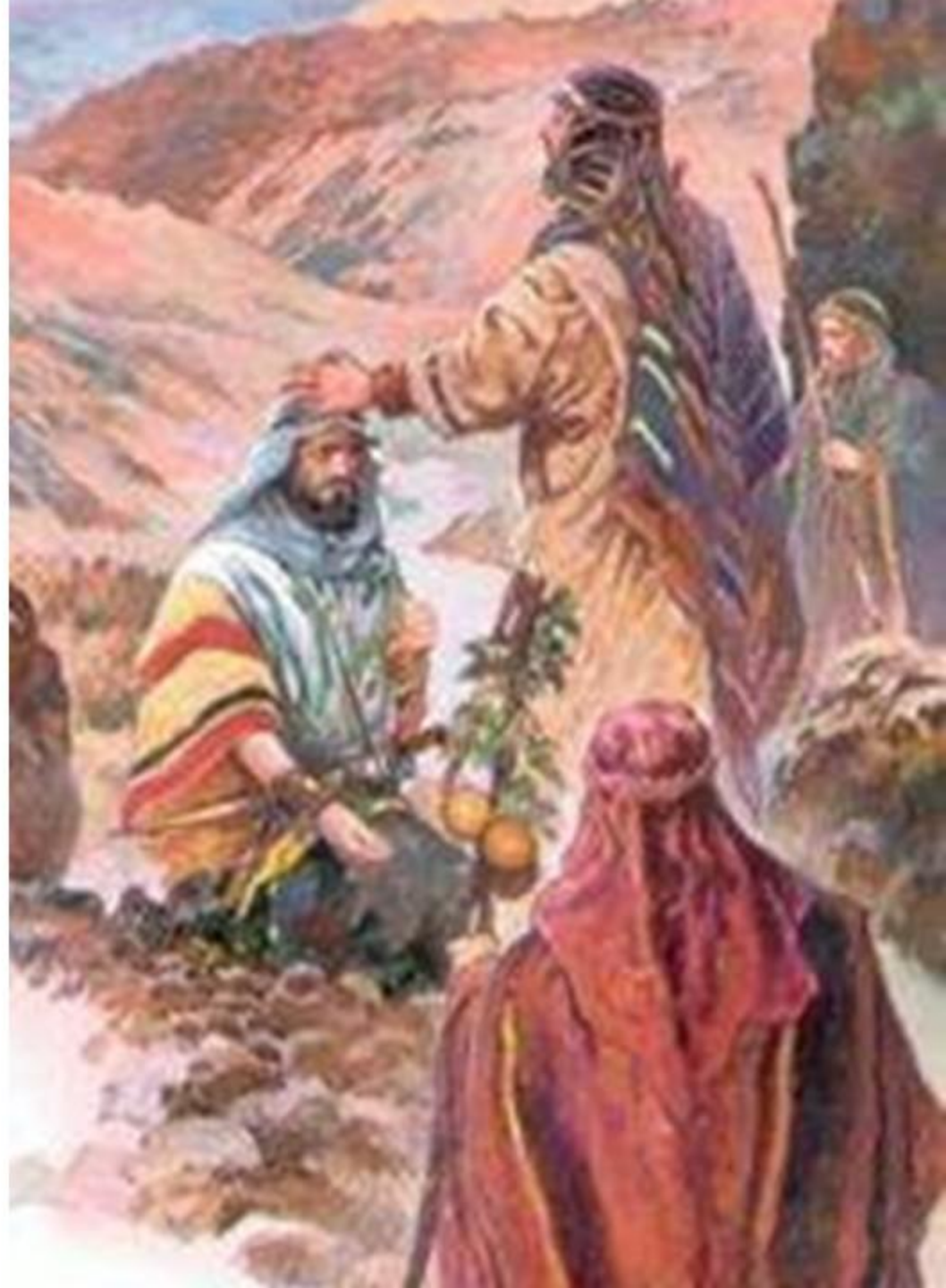
...Vëllezër, më lejoni t’jua them haptas: Davidi patriark vdiq, u varros dhe varri i tij është edhe sot e kësaj dite ndër ne. Por ai, pasi ishte profet dhe pasi e dinte se Hyji, iu përbetua me betimin se një nga pasardhësit e tij do të hipte në fronin e tij, që më parë e parapa dhe paralajmëroi ngjalljen e Krishtit, kur tha: ‘Nuk qe lënë në Nëntokë as trupi i tij nuk e provoi kalbëzimin.’ Po këtë Jezu Hyji e ngjalli! Të gjithë ne e dëshmojmë këtë gjë! E djathta e Hyjit, pra, e lartësoi, prej Atit e mori Premtimin - Shpirtin Shenjt dhe e ndikoi ashtu siç po shihni e po dëgjoni [edhe] ju vetë. E pra, Davidi nuk qe ngritur në qiell, e megjithatë thotë: ‘I tha Zoti Zotit tim: rri në të djathtën time derisa t’i vë armiqtë e tu shtrojë të këmbëve të tua!’ Le ta dijë, pra, pa farë dyshimi mbarë populli i Izraelit se mu këtë Jezu, që ju e kryqëzuat, Hyji e bëri Zotëri e Mesi.” Kur i dëgjuan këto fjalë, u tronditën në zemër dhe i thanë Pjetrit e apostujve të tjerë: “Çfarë duhet të bëjmë ne, o vëllezër?” (Veprat e apostujve 2, 14-37)

Përgjigja e Pjetrit:

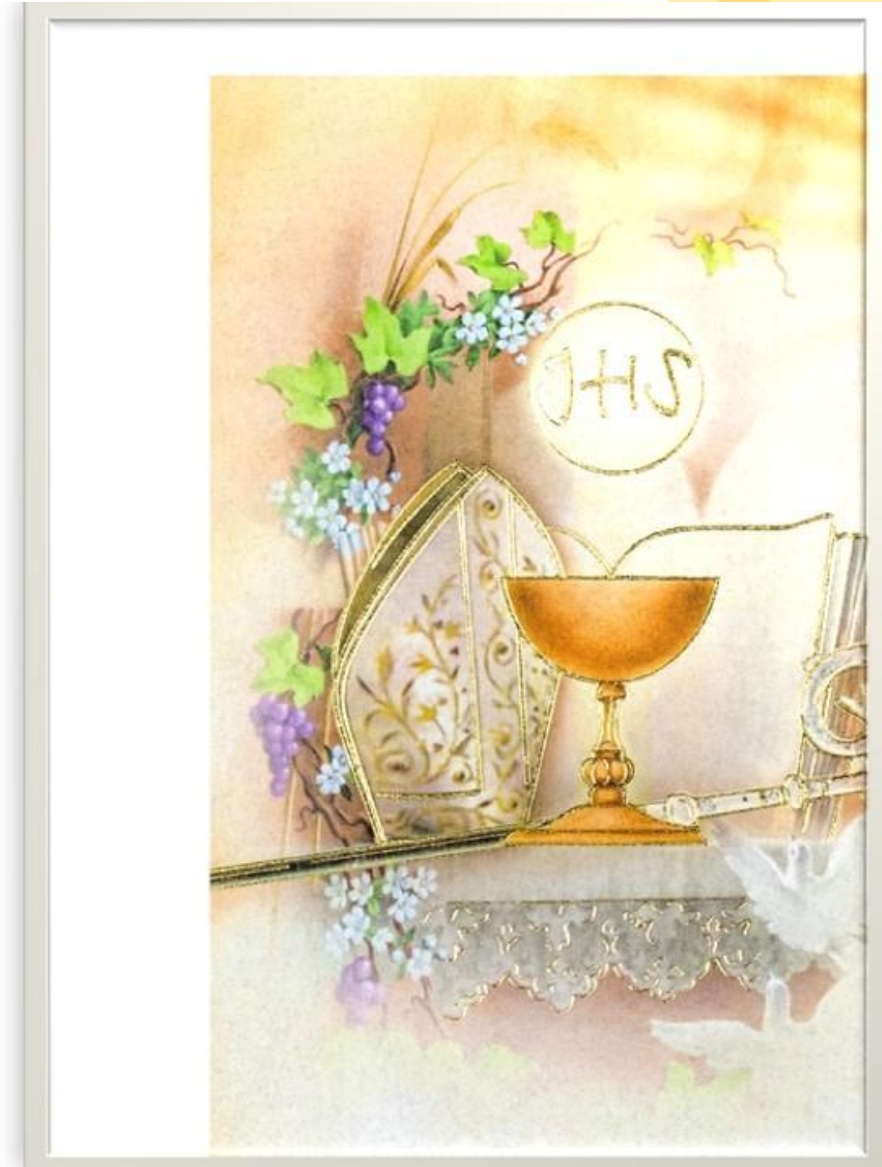
"Pjetri u dha përgjigje: **"Kthehuni dhe secili prej jush le të pagëzohet në emër të Jezu Krishtit që t'ju falen mëkatet e atëherë do ta merrni dhuratë - Shpirtin Shenjt. Sepse ky Premtim u bë për ju, për fëmijët tuaj e për të gjithë ata prej së largu, të gjithë ata që Zotëria, Hyji ynë, do t'i thërrasë."** Por edhe me shumë fjalë të tjera prore i përbente dhe i nxiste duke thënë: **"Shpëtohuni nga kjo brezni e mbrapshtë!"** Ata që e pranuan fjalën e tij, u pagëzuan e kështu, atë ditë, u kthyen rreth tri mijë vetë". (Veprat e Apostujve 2, 38-41)

**Ja pra si u themelua
Sakramenti i Krezmimit!**

Kush mund të marrë Sakramentin e Krezmimit?

- ❖ Mund dhe duhet të marrë Sakramentin e Krezmimit çdo i pagëzuar që nuk e ka marrë akoma këtë Sakrament. Për të marrë Sakramentin e Krezmimit duhet të jemi në hir të Zotit.
- ❖ Ça do të thotë "të jemi në hir të Zotit"? Të jemi në hir do të thotë që të mos kemi bërë mëkate të rënda, ose nëq i kemi bërë, të jemi penduar për to dhe t'i kemi rrëfyer, për t'u rikthyer kështu në hir të Zotit, sepse hiri i Zotit humbet me kryerjen edhe të vetëm një mëkati të rëndë.

PSE PËR TË MARRË SAKRAMENTIN E KREZMIMIT DUHET TË JEMI NË HIR?

- Sakramenti i Krezmimit ka një rol tjetër, që është ai i konfirmimit, i përforcimit të hirit të marrë nëpërmjet Pagëzimit. Deduktojmë që nqs ne nuk jemi në hir, nuk mund të përforcojmë atë që nuk kemi dhe nuk do të kishte kuptim as Sakramenti i Krezmimit.
- Krezmimi, edhe pse i marrë në gjendje mëkati të rëndë, pra jo në hir të Zotit, është i vlefshëm, por është i paaftë të prodhojë fryte në personin që e merr, pra është i pafrytshëm. Po ashtu, njeriu që e kryen këtë gjë, kryen objektivisht (nga ana subjektive mund ta gjykojë vetëm Zoti) një përdhosje të sakramentit të Krezmimit, dmth një sakrilegj, që është mëkat i rëndë.
- Sakramenti i Krezmimit i marrë në gjendje mëkati të rëndë është i vlefshëm, por i pafrytshëm, nuk i ka komunikuar hirin individit që e ka marrë sepse individi e ka penguar marrjen e hirit nëpërmjet mëkatit të rëndë. Nqs individi, pasi e ka marrë këtë Sakrament, pendohet e rrëfëhet për këtë/këta mëkate të rënda, duke u kthyer kështu në hir shpirti i tij, hiri i marrë nga Krezmimi fillon të shkëlqejë sërish: teologjikisht thuhet që hiri i sakramentit “ringjallet”.
- Rrëfimi, nqs ai që do të krezmohet është në gjendje mëkati të rëndë, pra jo në hir, në kushte të zakonshme duhet të bëhet; por nqs për ndonjë arsye të veçantë ai njeri nuk mund të rrëfëhet përpara Krezmimit, është e mjaftueshme *në këto rrethana të veçanta* pendimi i brendshëm, por që duhet të përmbajë në vetvete qëllimin e vërtetë që të bëjë rrëfimin, edhe pas Krezmimit, sa më parë të jetë e mundur.

Krezmimi a duhet të bëhet para apo pas Kungimit?

- Përsa i përket rendit të Sakramenteve, Shën Toma i Akuinit, filozof e Doktor i Kishës, bën një analogji të jetës shpirtërore me jetën biologjike. Ai thotë që sikur jeta biologjike ka disa etapa të caktuara, ashtu edhe ajo shpirtërore ka etapat e veta: e para është lindja, në të cilën individi fillon ekzistencën e tij, fillon të jetojë: kjo fazën në jetën e shpirtit i korrispondon Pagëzimit, që është një rilindje shpirtërore.
- Etapa e dytë është rritja, përmes së cilës individ arrin plotësinë e gjatësisë fizike dhe të forcave fizike; kësaj faze në jetën e shpirtit i korrispondon Krezmimi, që shërben për të përforcuar hirin e marrë nëpërmjet Pagëzimit.
- Etapa e tretë është ushqimimi, përmes së cilës individi ruan forcat dhe jetën e tij. Kjo fazë në jetën e shpirtit i korrispondon Eukaristisë.
- Atëherë, Shën Toma thotë që duke qenë se ushqimimi e paraprin rritjen pasi është shkak i saj, por në fakt edhe vjen pas rritjes pasi shërben për të ruajtur në individin plotësinë e arritur të forcave. Për këtë arsye, Kungimi mund të bëhet si përpara Krezmimit (siç thoshte Dionigi), por edhe pas Krezmimit (siç thoshte Mjeshtri Pjetër Lombardo).

Kur duhet të bëhet Krezmimi?

- Përsa i përket moshës së individit që do të marrë Krezmimin, KKK nr. 1307 që pika e referimit për të marrë këtë Sakrament është “mosha e diskrecionit”. Po çka është? Moshja e diskrecionit është mosha në të cilën fëmija arrin kapacitetin për të dalluar të mirën nga e keqja dhe që mund të veprojë mbi bazën e këtij gjykimi. Pra, nuk cakton një moshë specifike, por thotë pikërisht “moshën e diskrecionit”. Ne kemi thënë për këtë Sakrament që është, ndër të tjerat, Sakramenti i pjekurisë shpirtërore, por duhet të kemi parasysh që pjekuria shpirtërore jo modoemos përkon me moshën e pjekur të rritjes natyrale. Psh. Shenjta Terezina ka bërë Krezmimin në moshën 11 vjeçare:

- **Nga ditari i Shenjtes Terezina e Jezusit Fëmijë “Historia e një shpirti”, kap. 4, pjesa 114**

“Pak kohë pas Kungimit të parë hyra sërish në tërheqje për Krezmimin. Isha përgatitur me kujdes shumë të madh për të marrë vizitën e Shpirtit të Shenjtë, nuk e kuptoja që nuk i jepej rëndësi e madhe këtij Sakramenti Dashurie. Zakonisht praktikohej vetëm një ditë tërheqjeje për Krezmimin, por meqë Monsignori nuk arriti dot të vinte në ditën që kishte caktuar, pata ngushëllimin e dy ditëve në vetmi. Për të na zbavitur mësuesja jonë na çoi tek Monte Cassino dhe aty mora me duar hapur lulet margarita të mëdha për festën e Korpit të Krishtit. Sa e lumtur ishte zemra ime! Në ngjashmëri me apostujt prisja me lumturi vizitën e Shpirtit të Shenjtë. Lumturohesha me idenë që do të bëhesha së shpejti një e krishterë perfekte, dhe mbi të gjitha që do të kisha në ballë përjetësisht kryqin misterioz që Ipeshkvi bën ndërkohë që jep këtë Sakrament. Më në fund erdhi momenti i lumtur, nuk ndjeva një erë të fuqishme gjatë zbritjes së Shpirtit të Shenjtë, por në fakt ndjeva flladin e lehtë, fshikullimën e së cilit e dëgjoj profeti Elia në malin Horeb. Në atë ditë mora forcën për të ofruar, sepse mjaft herët martirizimi i shpirtit tim do të fillonte. Nuna ime ishte Leonia ime e dashur; ishte aq e mallëngjyer sa nuk mund të rrinte pa qarë gjatë gjithë ceremonisë së Krezmimit”.

Shenjta Terezina e Jezusit Fëmijë, murgeshë karmelitane franceze, doktor i Kishës

Kush është ministri i Krezmimit?

- Ministri i zakonshëm i Sakramentit të Krezmimit është Ipeshkvi.

1. Arsyeja e parë është biblike, pra që edhe vetë apostujt Pjetër e Gjon (ipeshkvit janë pasardhësit e apostujve) kanë shkuar në Samari për të bërë zbrazen e Shpirtit të Shenjtë në ato njerëz që kishin marrë Pagëzimin.

Lexojmë:

"Kur apostujt dëgjuan në Jerusalem se Samaria e kishte pranuar Fjalën e Hyjit i dërguan atje Pjetrin e Gjonin. Këta zbritën atje, u lutën për ta që ta merrnin Shpirtin Shenjt, sepse ende nuk kishte zbritur mbi asnjërin ndër ta; ata vetëm ishin pagëzuar në Emër të Jezusit Zot. Atëherë vunë duart mbi ta dhe ata morën Shpirtin Shenjt". (Veprat e Apostujve, 8, 14-17)

Imzot George Frenndo, kryepeshkv i Dioçezës Tiranë-Durrës

Kush është ministri i Krezmimit?

2. Krezmimi i rezervohet Ipeshkvit sepse ai zotëron plotësinë e priftërisë dhe prandaj në këtë mënyrë përfaqëson më mirë po atë plotësi që Krezmimi i jep një të krishteri, pra plotësinë e pjekurisë shpirtërore.
3. Krezmimi na jep mandatin, misionin për të shpallur Krishtin dhe për të përhapur Kishën e tij. Prania e Ipeshkvit, që ja jep këtë mandat çdo të krishteri që krezmohet, është kuptimplotë, duke qenë se ai manifeston bashkësinë kishtare.
4. Në këtë mënyrë, Ipeshkvi hyn në kontakt të drejtpërdrejtë me delet e tij, që janë ata që po krezmohen nga ai në atë moment, duke i njohur ata personalisht.

Papa Shën Gjon Pali II me Ipeshkvin që ai vetë shuguroi,
Imzot Rrok Mirdita, ipeshkvi i parë i Tiranës pas komunizmit

Kush është ministri i Krezmimit?

- Por sipas Traditës së Kishës edhe çdo prift i autorizuar nga Ipeshkvi mund të administrojë Krezmimin.
- Kurse, sipas Kodit të Ligjit Kanonik 883,3, thuhet se çdo prift mund t'i japë Krezmimin një të krishteri që është në rrezik për jetën. Pse?

Të dallojmë midis Sakramentit të Pagëzimit e të Krezmimit:

- Kur një njeri, që është në rrezik për jetën, do të marrë pagëzimin, çdo njeri, qoftë edhe jo i krishterë, mund t'ia japë pagëzimin, mjafton që ky i fundit të ketë qëllimin që të bëjë nëpërmjet këtij sakramenti atë që bën Kisha. Kjo sepse Sakramenti i Pagëzimit është i nevojshëm për shpëtimin e shpirtit
- Kurse Sakramenti i Krezmimit nuk është i domosdoshëm për shpëtimin e shpirtit, por duke qenë se është gjithsesi i rëndësishëm dhe i frytshëm sepse është Sakramenti i pjekurisë shpirtërore, Kisha do që çdo fëmijë i saj, pra çdo i krishterë i pagëzuar të dalë nga kjo jetë me këtë plotësi shpirtërore që na e jep Krezmimi.
- Përsa i përket Kishave të ritit oriental, është Famulltari që administron Krezmimin dhe e jep menjëherë pasi u ka dhënë Pagëzimin.

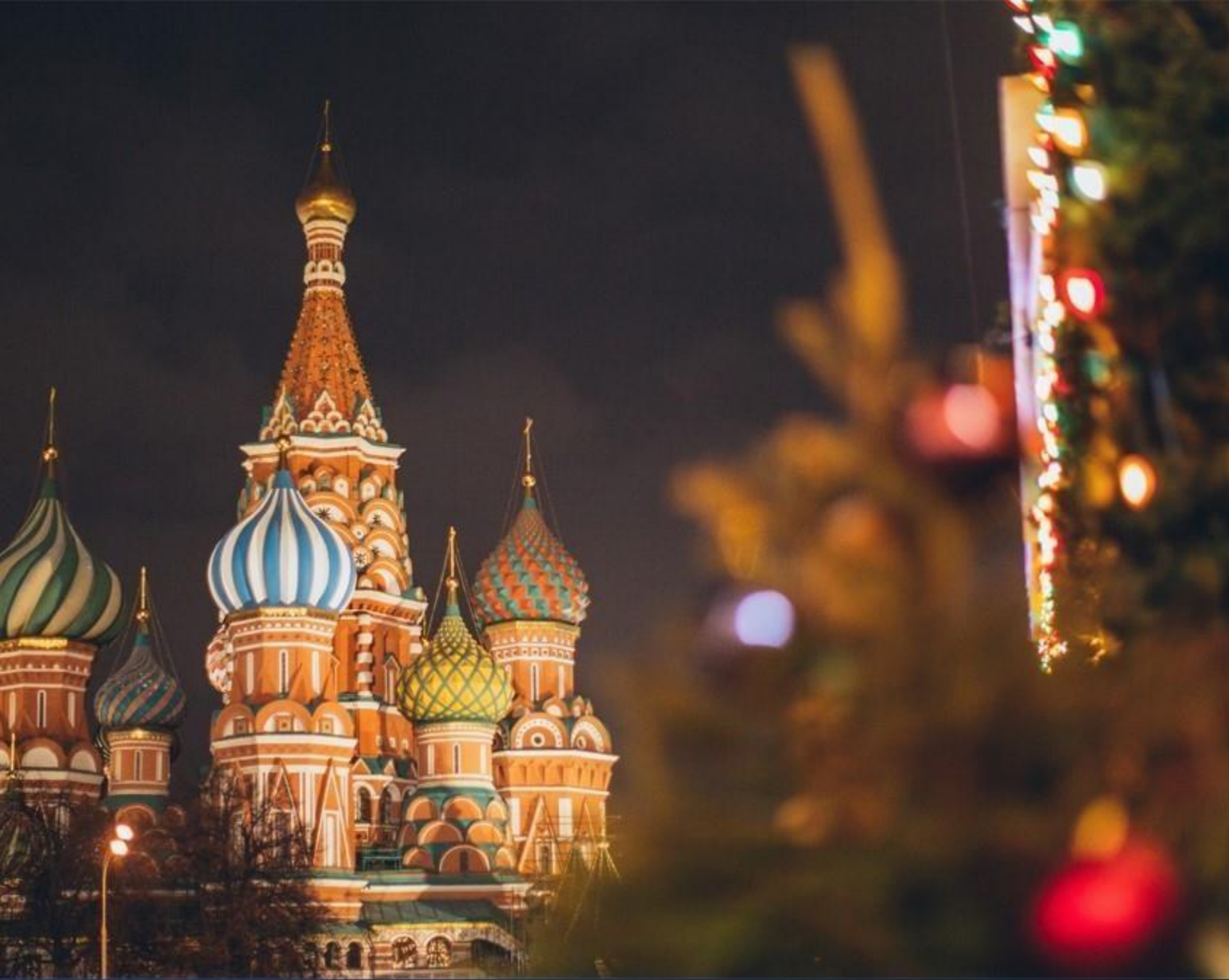

Ipeshkvit e Kishave orientale

KREZMIMI DHE FETË E TJERA TË KRISHTERA

KREZMIMI DHE FEJA ORTODOKSE

- Duke qenë se edhe feja ortodokse ka "vazhdimësinë apostolike", priftërinjtë ortodoksë janë priftërinj të vlefshëm dhe si të tillë, administrojnë sakramente të vlefshme. Pra, priftërinjtë ortodoksë administrojnë sakramentin e Krezmimit të vlefshëm.
- Kjo do të thotë që nqs një njeri, që ka marrë këtë Sakrament, do të kalojë tek Kisha Katolike, nuk ka nevojë dhe nuk duhet ta përsërisë Krezmimin. Nqs bëhet diçka e tillë, bëhet një përdhosje e këtij sakramenti, e quajtur sakrilegj, që është mëkat i rëndë.
- Po ashtu e njëjta gjë vlen anasjelltas.

A photograph of the FelsenKirche, a Protestant church built into a cliffside in Germany. The church is white with a brown roof and a tall, dark steeple. It is situated on a rocky, steep cliffside with some greenery. The background shows a large, rugged rock formation.

FelsenKirche, kishë protestante në Gjermani

KREZMIMI DHE FEJA PROTESTANTE

- Protestantët nuk e kanë Sakramentin e Urdhrit të Shenjtë, prandaj nuk kanë as priftënj të vlefshëm që të mund të administrojnë Krezmim të vlefshëm.
- Sakramenti i Krezmimit për protestantët nuk është e vlefshëm, dmth nuk ekziston fare si sakrament.

KREZMIMI E DËSHMITARËT E JEHOVAIT

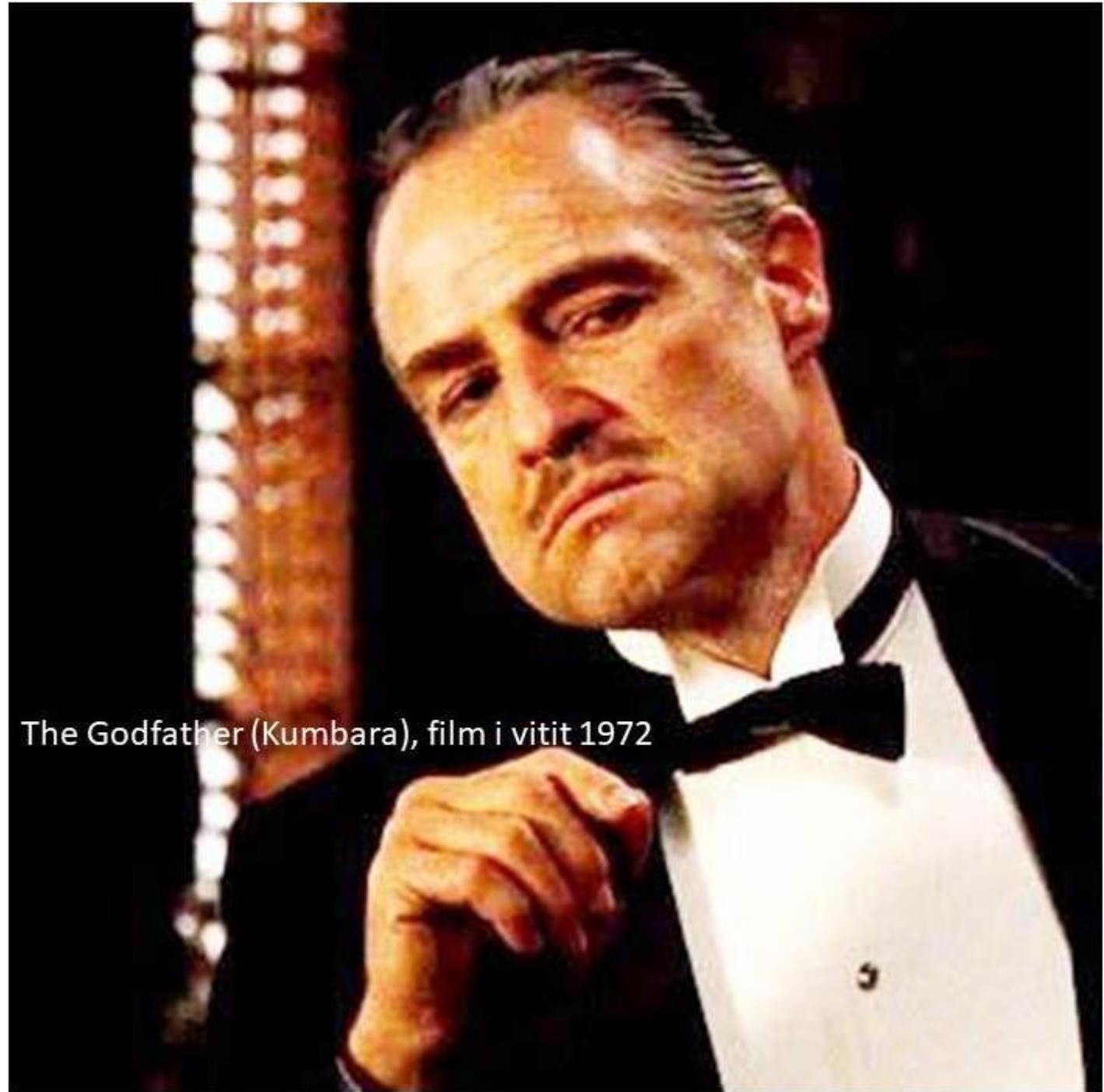
Dëshmitarët e Jehovahit, duke qenë se mohojnë ekzistencën e Trinisë së Shenjtë, nuk mund të konsiderohen të krishterë.

Pagëzimi i tyre, për motivin e lartpërmendur, nuk është i vlefshëm. Normalisht, nuk ka kuptim as të flitet për Krezmim në këtë rast, duke qenë Sakramenti i Krezmimit u jepet vetëm atyre që janë të pagëzuar.

Kush mund të jetë kumbara e Krezmimit?

- Roli i kumbarës së Krezmimit është i njëjti si për Pagëzimin, pra ai i rritjes në jetën e krishterë të atij që krezmohet.
- Kumbara duhet ta mbështesë dhe ta ndihmojë të plotësojë detyrat e tij si i krishterë i krezmuar nëpërmjet:
 1. Shembullit të jetës së krishterë
 2. Lutjes
 3. Sakrificave
- Në të shkuarën Kisha fliste për “inçest shpirtëror” dhe ndodhte kur kishte marrëdhënie midis dy njerëzve me një lidhje shpirtërore, pra midis kumbarës dhe atij që pagëzohet/krezmohet. E Drejta Kanonike e re nuk flet më në lidhje me këtë gjë.

The Godfather (Kumbara), film i vitit 1972

Kush mund të jetë kumbara e Krezmimit?

Sipas Kodit të Ligjit Kanonik, kumbara:

1. Është mirë (por jo modoemos kur është e pamundur) që të jetë ai i pagëzimit, pra i njëjti person.
2. Duhet të përcaktohet nga ai që krezmohet ose nga prindërit e tij ose nga ato që i përfaqësojnë dhe të ketë qëllimin e dëshirën për ta plotësuar këtë rol
3. Duhet të ketë mbushur 16 vjeç, përveçse nqs famulltari i duket e përshtatshme të bëjë ndonjë përjashtim
4. Të jetë katolik, të ketë marrë sakramentin e Pagëzimit, të Krezmimit dhe të Kungimit dhe të bëjë një jetë që i përshtatet rolit që ka ndërmarrë:
 - Kumbara nuk mund të jetë jo katolik.
 - Kumbara duhet të bëjë një jetë të krishterë shembullore, të denjë për rolin që ka ndërmarrë. Kështu që konkretisht, nuk mund të jetë kumbara i një njeriu që krezmohet ata katolikë që bashkëjetojnë, katolikët e martuar vetëm në gjendje civile dhe as katolikët e divorcuar që janë rimartuar civilisht, sepse të gjitha këta janë situata të çrregullta për Kishën.
5. Të mos ketë ndonjë dënim kishtar, p.sh. të mos jetë i çkishëruar me anë të ndonjë dekreti të shpallur publikisht.
6. Kumbara nuk duhet të jenë prindërit e atij që krezmohet, por nqs ka ndonjë urgjencë të veçantë, për të cilën kumbara nuk mund të jetë, ata mund të bëhen kumbara e fëmijës së tyre.

Krezmimi kremtohet gjatë Meshës së Shenjtë. Dallojmë tre momente kryesore gjatë Meshës për Krezmimin:

1. **Liturgjia e Fjalës**, që është e përbërë nga leximi i Fjalës së Zotit, Prezantimi i kandidatëve dhe nga predikimi i priftit.
2. **Liturgjia e Sakramentit të Krezmimit**, që është e përbërë nga 4 rituale kryesore
3. **Liturgjia Eukaristike**

LITURGJIA E KREZMIMIT
EL OKCETË E KRESHTIALLI

SHPALLJA E FESË

Shpallja e asaj feje që në kohën e pagëzimit e kanë shpallur të tjerët për të, nga ana e atij që krezmohet është moment shumë i rëndësishëm, sepse ky person në këtë rast e personalizon aktin e fesë, pra e shpall vetë kësaj radhe, me bindjen e vet, me gojën e vet, atë fe që gjatë pagëzimit e kanë shpallur të tjerët në emër të tij.

SYMBOLUM APOSTOLORUM

*Credo in unum Deum
Patrem omnipotentem, Creatorem cæli et
terræ,
et in Iesum Christum, Filium eius unicum,
Dominum nostrum,
qui conceptus est de Spiritu Sancto,
natus ex Maria Virgine,
passus sub Ponto Pilato,
crucifixus, mortuus, et sepultus,
descendit ad inferos,
tertia die resurrexit a mortuis,
ascendit ad cælos,
sedet ad dexteram Dei Patris omnipotentis,
inde venturus est iudicare vivos et mortuos.
Credo in Spiritum Sanctum,
sanctam Ecclesiam catholicam,
sanctorum communionem,
remissionem peccatorum,
carnis resurrectionem,
vitam æternam. Amen.*

Vënia e duarve dhe lutja

- Ipeshkvi vë duart mbi të gjithë ata që krezmohen.
- Gjesti i vënies së duarve mbi ata që krezmohen, është kuptimplotë sepse:
 1. Ka një traditë shekullore, që nga fillimet e Krishtërit, kur Apostujt vinin duart mbi njerëzit për të derdhur në ta Shpirtin e Shenjtë:

"Ndërkohë që Apoloni ishte në Korint, Pali, pasi i përshkoi krahinat e epërme, erdhi në Efes. Aty gjeti disa nxënës dhe u tha: "Kur e pranuat fenë, a e morët Shpirtin Shenjt?" Ata iu përgjigjën: "Ne as që kemi dëgjuar se ka Shpirt Shenjt." "Cilin pagëzim atëherë - vazhdoi Pali - keni marrë?" Ata u përgjigjën: "Pagëzimin e Gjonit." Pali u tha: "Gjoni ka pagëzuar me pagëzimin e kthimit, duke i predikuar popullit që të besojnë në Atë që do të vijë pas tij, d.m.th. në Jezusin." Kur dëgjuan, u pagëzuan në Emër të Jezusit Zot e, kur Pali i vuri duart mbi ta, në ta zbriti Shpirti Shenjt dhe filluan të flasin në gjuhë të ndryshme e të profetizojnë. Të gjithë së bashku ishin dymbëdhjetë burra". (Veprat e Apostujve, 19, 1-7)

2. Nënkupton bekim dhe trashëgim të hirit.

Vënia e duarve dhe lutja

▪ Lutja e Ipeshkvit:

"O Zot i plotfuqishëm, Atë i Zotit tonë Jezu Krishtit, që i ke rigjeneruar këta bij të tu nga uji e nga Shpirti i Shenjtë duke i liruar nga mëkati, zbraze në ta Shpirtin tënd të shenjtë Paraklit: shpirt diturie dhe intelekti, shpirt këshille dhe force, shpirt njohurie dhe përkushtimi dhe mbushi me shpirtin e frikës së TënZot. Për Krishtin Zotin tonë".

Kjo lutje është kuptimplotë. Ipeshkvi i drejtohet Hyjit Atë, duke ju lutur për këta bij të pagëzuar që tashmë do të krezmohen, që të zbrasë në ta Shpirtin e Shenjtë (Paraklit) që është esenca i efekteve të Krezmimit.

- Ipeshkvi liston dhuratat kryesore të Shpirtit të Shenjtë, që janë shtatë. Numri 7 në simbolizmin biblik nënkupton plotësinë, pikërisht ashtu sikur në Sakramentin e Krezmimit ne marrim plotësinë e Shpirtit të Shenjtë, të nënkuptuar pra që marrim plotësinë e dhuratave të tij

Dhuratat e Shpirtit të Shenjtë:

1. Dituria
2. Intelekti (mençuria)
3. Këshilla
4. Forca (fuqia)
5. Njohuria
6. Përkushtimi
7. Droja e Perëndisë (Frika e TënZot)

*Papa Gjon Pali II gjatë
Meshës Krizmale (12
prill 2001)*

Krezmimi

- Krezmimi është rituali që identifikon dhe përcakton sakramentin e Krezmimit në vetvete.
- **Krezmim do të thotë me lyerje me vajin e përzier me balsam erëmirë, të quajtur Krizma e Shenjtë.**
- Krizma e Shenjtë shugurohet nga Ipeshkvi në meshën e së Enjtes së Madhe.
- *Lyerja e parë me Krizmën e Shenjtë* bëhet gjatë Pagëzimit dhe kjo vajosje nënkupton dhuratën e Shpirtit të Shenjtë që i jepet të porsapagëzuarit, nëpërmjet të cilit i pagëzuari bëhet mbret, profet e prift, pasi i bashkohet Krishtit nëpërmjet Pagëzimit.
- *Lyerja e dytë me Krizmën e Shenjtë* bëhet pikërisht gjatë Krezmimit nga Ipeshkvi (ose më mirë ky sakrament e merr emrin pikërisht nga ky ritual).
- *Kur njeriu pagëzohet që i vogël në Kishën Katolike të ritit latin*, kjo vajosje bëhet në një moment të dytë, koha e së cilës përcaktohet nga mosha e diskrecionit.
- *Kur njeriu pagëzohet i rritur në Kishën Katolike të ritit latin*, vajosja pas pagëzimit dhe vajosja e dytë gjatë Krezmimit bashkohen në një rit të vetëm.
- *Në Kishat Lindore, të ritit oriental*, vajosja me krizmën e shenjtë (Krezmimi) bëhet menjëherë pas Pagëzimit, pa pritur një distancë kohore dhe moshën e diskrecionit.

Krezmimi: Formula Sakramentale

- Ipeshkvi lyen gishtin e madh të dorës së djathtë me Krizmën e Shenjtë dhe bën një shenjë kryqi në ballin e atij që po krezmohet, duke thënë këtë formulë sakramentale, ndërkohë që e thërret me emër personin:
- **"Accipe signaculum doni Spiritus Sancti"** dmth **"Merre vulën e Shpirtit të Shenjtë, që të jepet si dhuratë"**.
- Kuptimi i këtyre fjalëve është i thellë: Krezmimi është një vulë shpirtërore, një vulë që printohet në shpirtin e njeriut që e merr dhe që nuk do të hiqet kurrë. Kjo pra është një shenjë e brendshme, që i krishteri e mbart në zemrën e tij duke i lejuar që të forcohet e të rritet brenda tij gjithnjë e më shumë, deri në ditën e fundit të jetës së tij, kur do të prezantohet para Hyjit i mbushur plot me këto dhurata të pafundme, që mund të përmbliidhen në një dhuratë të vetme të madhe: Shpirti i Shenjtë.

Accipe signaculum doni Spiritus Sancti

Krezmimi:

Lyerja me Krizmën e Shenjtë

- Riti i lyerjes së ballit të atij që krezmohet me krizmën e shenjtë është domethënës, përveçse është gjesti themelor i Krezmimit.
- Termi “krezmim” ka të njëjtë origjinë të termit Krisht, që e kanë prejardhjen nga fjala greke “krizma”, “lyerje”. Sikurse Krishti është i lyeri dhe i shuguruari Meshtar, Profet, Mbret, edhe Krezmimi, për të krishterin, është “lyerje” dhe “shugurim” në jetën e Krishtit.
- Krizma është vaj i përzier me balsam erëmirë. Pra, Shpirti i Shenjtë është një balsam i vërtetë për zemrat tona, një balsam erëmirë, që zbret deri në thellësi të zemrave tona, deri në ato brigje të errëta të shpirtit tonë, duke vënë mbi plagët e shumta të shpirtit tonë balsamin e tij shërues dhe duke na dehur me aromën e tij të këndshme që përhapet me shpejtësi në të gjithë qenien tonë, duke penetruar deri në ato vende që asnjëri tjetër nuk arrin të penetrojë:

"Sytë e tij si pëllumbeshat bregut të ujërave të përroit, dhëmbët e tij të lara me qumësht kur pushojnë brigjeve të lumit! Mollëzat i ka porsishtretër lulesh me balsam, ku rriten bimë erëkëndshme; buzët e tija janë porsizambaku, kullojnë mirrën e dorës së parë!" (Kantiku i Kantikëve, 5, 12-13)

Rituali i paqes

- Riti përfundimtar është gjesti i paqes.
- Pasi Ipeshkvi lyen ballin me Krizmën e Shenjtë, i thotë atij krezimandit: "Paqja qoftë me ty"
Krezimandi përgjigjet: "Dhe me shpirtin tënd".
- Kjo është një përshëndetje e Pashkës. Pse? Le të kujtojmë fjalët që Jezusi u thotë apostujve të tij në natën e Pashkës, në natën e Ringjalljes së tij nga të vdekurit:

"Në mbrëmjen e po asaj dite - të parën ditë të javës - ndërsa dyert e shtëpisë, ku banonin nxënësit, ishin të mbyllura prej frikës së judenjve, erdhi Jezusi, zuri vend mes tyre dhe u tha: "Paqja me ju!" Si u tha kështu, u tregoi duart dhe kraharorin. Nxënësit u gëzuan, kur e panë Zotërinë. Pastaj u tha prapë: "Paqja me ju!" Siç më dërgoi mua Ati, ashtu unë po ju dërgoj ju." Si foli kështu, hukati mbi ta dhe u tha: "Merrni Shpirtin Shenjt!" (Gjoni 20, 19-22)

- Të njëjtën gjë, siç ka bërë me apostujt bën edhe me ne Jezusi, në momentin që Ai vetë, i përfaqësuar nga figura e Ipeshkvit, na jep Paqen e tij, duke na dhënë Shpirtin e tij të Shenjtë gjatë Krezmimit.

Pse është i nevojshëm Krezmimi kur ne tashmë e marrim nëpërmjet Pagëzimit Shpirtin e Shenjtë?

- Është e vërtetë që nëpërmjet Pagëzimit na jepet dhuratë Shpirti i Shenjtë, por njeriu është një qenie racionale, që i kap/i kupton realitetet që e rrethojnë në mënyrë graduale (mjafton të kujtojmë rritjen biologjike të njeriut: se si fëmijët kapin gjëra nga realiteti që i rrethon dhe në këtë mënyrë rriten, dalëngadalë, hap pas hapi, në kohë. Kështu funksionon edhe shpirti në lidhje me realitetet shpirtërore.
- Shpirti i Shenjtë është i njëjti, por duke qenë se jemi ne që ndryshojmë kohës kemi nevojë për këtë zbrazje të vazhdueshme të Shpirtit të Shenjtë në kohë, shpesh, më shumë se një herë.
- Kështu lind nevoja jo vetëm që të marrim Shpirtin e Shenjtë gjatë Pagëzimit, por edhe që ta çojmë këtë jetë të Shpirtit të Shenjtë në plotësinë e saj, efekt të cilin e përmbush Krezmimi.
- Por këto efekte dhe fryte për t'u zhvilluar në ne duan kohën e tyre, duan një proces të caktuar. Atëhere ne e marrim Shpirtin e Shenjtë sa herë marrim Kungimin, sa herë e thërrasim Shpirtin e Shenjtë, si psh. me lutjen "Eja Shpirti i Shenjtë
- Po ashtu, Jezusi jua ka dhënë edhe vetë apostujve Shpirtin e Shenjtë disa herë: natën e Pashkës (Gjoni 20, 22); në ditën e Rrëshjave, (Vap 2, 1-4), në lutjen përpara persekutimit të parë që komuniteti i krishterë po pësonte (Vap 4, 31).

VENI
SANCTE
SPIRITUS

FALEMINDERIT!